

Platform Buitenlanders Rijnmond

Jaarverslag

2009

Voor

Participatie

En

Burgerschap

In

Rotterdam en omstreken

Grote Kerkplein 5
3011 GC Rotterdam
010-4122057 fax 010-4111739
info@pbr.nu www.pbr.nu

Voorwoord

Het jaar 2009 was een druk en intensief jaar voor het PBR. Het is het jaar waarin een aantal succesvolle nieuwe projecten ontwikkeld en uitgevoerd zijn. Het is het jaar waarin het PBR gewerkt heeft aan een nieuw beleidsplan wat de komende jaren richting zal geven aan het werk van het PBR. Maar het is ook het jaar waarin het PBR het vooruitzicht kreeg op een zware bezuiniging.

Beginnend met de successen kunnen we met trots zeggen dat 84 vrouwen hebben deelgenomen aan het project Ontmoet en doe goed en zo kennis hebben gemaakt met het doen van vrijwilligerswerk. Meer dan 45 meiden zijn op studieweekend gegaan om te werken aan empowerment en het versterken van hun weerstand tegen de tegenslagen die ze als allochtone meiden tegenkomen in deze samenleving. Natuurlijk mogen we ook de heren van het E-Team niet vergeten die met steun van een groep allochtone mannen op vrouwendag taart hebben gebakken voor meer dan 200 vrouwen, en dit ook aan hun aangeboden hebben op het vrouwendag feest.

Tevreden is het PBR ook met het vormen van het nieuwe beleidsplan: Doorgaan met het goede, verbreding, verdieping en aanpassing waar nodig. In dit beleidsplan wordt de lijn voor de komende jaren geschetst. Het PBR wil gaan werken aan de versterking van het stadsburgerschap van haar achterban en wil extra gaan inzetten op vrouwen, jongeren en ouderen zodat hun betrokkenheid bij de samenleving en achterstanden ingelopen kunnen worden.

Gedurende 2009 werd duidelijk dat 2010 een zwaar jaar zou gaan worden voor het PBR. De provinciale subsidie die het PBR reeds vele jaren ontvangt zal met ingang van 2010 ophouden. Ook was er vanuit de gemeente een bezuinigingswaarschuwing uitgegaan. Het PBR is zich vervolgens zowel op gemeentelijk als op politiek niveau sterk gaan inzetten voor het presenteren van wat het PBR doet en het sterk maken voor het compenseren van de bezuinigingen. Met de inzet van bestuur en medewerkers is het gelukt om een gedeelte van de bezuinigingen te compenseren waardoor het PBR een jaar extra heeft gekregen om te zoeken naar duurzame oplossingen.

Al met al was 2009 een zeer productief jaar voor het PBR. In totaal zijn 17 projecten uitgevoerd door de medewerkers en hebben meer dan 55 zelforganisaties ondersteuning gekregen van het PBR.

In dit jaarverslag kunt u informatie vinden over de door het PBR uitgevoerde projecten maar ook over de ondersteuning en andere taken van het PBR vindt u informatie terug.

Met vriendelijke groet,

Mahjoub Benmoussa,
Voorzitter Platform Buitenlanders Rijnmond

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1 Het Platform Buitenlanders Rijnmond	4
2 Educatie	5
2.1 Ouders in actie	6
2.2 OR simulatie	7
3 Emancipatie	8
3.1 Studieweekend: meiden, Empowerment en participatie	9
3.2 Studieweekend Allochtone vrouwen op weg naar participatie	10
3.3 Het E-team	11
3.4 Haar leven, haar lot ?	12
3.5 Niet gepland, toch gewenst	13
3.6 Expertmeeting Mannenemancipatie	14
4 Stimulering Stadsburgerschap	15
4.1 Stadsbrede debatten	16
4.2 Tolerantietour	17
4.3 Verkiezingen	18
4.4 Troef in armoede	19
4.5 Kennisatelier Huiselijk geweld	20
4.6 Dialogen Stadsburgerschap	21
5 Bevordering participatie	22
5.1 Ontmoet en doe goed	23
5.2 Geluk zit in een klein hoekje	25
5.3 Richting de arbeidsmarkt begeleiden van Nuggers	25
6 Europese projecten	26
6.1 New European Idols	27
6.2 Connections	28
7 Ondersteuning Zelforganisaties	29
7.1 Stichting Multicultureel Schiedam (SMS)	30
7.2 Zelforganisaties, spil van de wijk	31
7.3 Kadertraining	32
8 Beleid beïnvloeding en belangenbehartiging	33
8.1 Beleidbeïnvloeding	34
8.2 Stedelijke overleg organen	35

1 Het Platform Buitenlanders Rijnmond

Het Platform Buitenlanders Rijnmond (PBR) is al meer dan 28 jaar dé koepelorganisatie voor migrantenzelforganisaties in Rotterdam. De visie op de multiculturele samenleving vormt de basis van het werk van het PBR. Het PBR beschouwd de multiculturele samenleving als een dynamische samenleving waarin bewoners van verschillende culturele, religieuze en etnische achtergrond allen in gelijke mate de kans krijgen hun mogelijkheden te benutten en in staat zijn zowel aan de maatschappij bij te dragen als van die maatschappij te ontvangen. Het evenwicht tussen rechten en plichten, ongeacht etnische achtergrond, beschouwt het PBR nadrukkelijk als basis van het burgerschap. De diversiteit van Rotterdam wordt door het PBR gezien als een kracht. Het PBR is zelf als organisatie sterk geworden vanuit haar diversiteit en haar achterban straalt deze kracht uit.

Het PBR draagt bij aan de verbetering van de maatschappelijke positie van allochtonen in Rotterdam door migrantenorganisaties actief te ondersteunen bij het bevorderen van de participatie van hun achterban en door activiteiten te ondernemen die organisatievorming, participatie en stadsburgerschap van allochtonen op alle terreinen van de Rotterdamse samenleving ten goede komen. Met de ondersteuning van zelforganisaties versterkt het PBR het zelfoplossend vermogen van de Rotterdamse inwoners door de zelforganisaties die zich vooral gebiedsgericht inzetten te versterken. Deze organisatie versterken vervolgens het stadsburgerschap en de participatie van hun achterban.

Het PBR ontwikkeld en voert projecten uit die stadsburgerschap en binding in de stad bevorderen.

Het PBR werkt frontlijngericht en vraaggestuurd. De projecten richten zich op mensen als burgers van deze stad, als opvoeders, als medeverantwoordelijken, als rolmodellen, als mentoren, als stadsburgers. De projecten worden gebiedsgericht uitgevoerd vooral in wijken die laag scoren op de sociale index en in samenspraak met de wijkorganisaties en Deelgemeenten. Als een sociaal makelaar brengt het PBR verschillende partijen bij elkaar om gezamenlijk een vitale coalitie te vormen om zwakkere groepen in de samenleving te versterken. Met haar werk richt het PBR zich op het vergroten van de capaciteiten van de inwoners van Rotterdam. De projecten richten zich dan vooral ook op educatie, participatie, WMO, opvoeding, emancipatie, bewustwording en stadsburgerschap.

Naast deze activiteiten, houdt het PBR zich ook bezig met belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding. Deze signaleringsfunctie van het PBR is gericht op diverse maatschappelijke thema's, die voor migranten van belang zijn. Daar waar het PBR signalen opvangt over bijvoorbeeld knelpunten en negatieve beeldvorming, probeert het PBR het beleid en de samenleving te beïnvloeden ten gunste van een leefbare en sociale multiculturele samenleving.

Het PBR heeft contacten meer dan 70 migrantenorganisaties van meer dan 30 verschillende etniciteiten in bijna alle deelgemeenten van Rotterdam. Vanuit de contacten en de vertrouwensband die over de afgelopen jaren zijn opgebouwd met deze organisaties bestaat een sterke band met de verschillende gemeenschappen in de stad. Deze gemeenschappen waarderen de ondersteuning vanuit het PBR en voorzien het PBR van signalen uit hun achterban. Ze ondersteunen de projecten van het PBR en zijn bereid om samen met het PBR te werken aan het versterken van hun doelgroepen en het implementeren van het beleid van de gemeente.

Vanuit haar diversiteit is het PBR in staat om de binding tussen de diverse gemeenschappen in Rotterdam te versterken.

Het PBR neemt een belangrijke positie in binnen Rotterdam. We zijn een frontlijn organisatie die zich gebiedsgericht inzet voor de participatie en het bevorderen van stadsburgerschap van alle Rotterdammers.

2 Educatie

Educatie is belangrijk in het leven en de ontwikkeling van de inwoners van Rotterdam. We hebben het hierbij niet alleen over het naar school gaan van kinderen maar ook over de educatie van ouders en de betrokkenheid van ouders bij het onderwijs van hun kinderen.

In Rotterdam is gebleken dat allochtone kinderen en ouders nog steeds een achterstand hebben op het gebied van onderwijs en ouderparticipatie. Het PBR zet zich reeds vele jaren in om de betrokkenheid van ouders bij het onderwijs van hun kinderen te bevorderen. Want als ouders beter weten hoe ze hun kinderen kunnen begeleiden en ondersteunen in hun schoolloopbaan dan zullen de prestaties van de kinderen op school ook vooruit gaan.

In 2009 heeft het PBR twee projecten uitgevoerd die de participatie van ouders bij het onderwijs van hun kinderen bevordert hebben.

2.1 Ouders in actie

De drempel voor ouders om actief betrokken te zijn bij de school van hun kinderen blijkt voor veel ouders met een niet-westerse achtergrond nog steeds erg hoog. Zij doen veel minder vaak mee aan activiteiten op school dan autochtone ouders. De capaciteiten die ze nodig hebben voor activiteiten, hebben ze vaak niet, bijvoorbeeld qua taal. Waarschijnlijk vinden deze ouders zichzelf ook niet capabel genoeg om mee te doen aan schoolactiviteiten. Ze hebben te weinig zelfvertrouwen. Het ouderprogramma *Ouders in Actie* is in de schooljaar 2008 – 2009 uitgevoerd bij de Zomerhof school in Rotterdam Noord. Het project is tot heden zowel door de organisatoren als door de deelnemers als zeer succesvol ervaren. Het was voor de meeste ouders de eerste keer dat zij zulke uitgebreide informatie over de schoolsystemen hebben gekregen en dat er aandacht was voor de problemen die zij met de scholen van hun kinderen hebben.

Het ouderprogramma *Ouders in Actie* heeft als doel dat ouders zich meer gaan inzetten voor de schoolloopbaan van hun kind en de voortgezet onderwijschool waar hun kind onderwijs geniet. Het uiteindelijke doel is dat actief burgerschap wordt gestimuleerd. Dit houdt bijvoorbeeld in dat ouders 's avonds na het werk aan een ouderraad deelnemen of dat zij overdag vrijwilligerswerk in en rondom de school te verrichten. Bijzonder in deze aanpak is de nauwe samenwerking tussen leerkrachten, de dialoog en de inzet van migrantenzelforganisaties bij de werving van ouders.

Het ouderprogramma is vormgegeven door middel van voorlichtingen en intervisie op diverse thema's. Het ouderprogramma is gericht op ouders van diverse etnische afkomst en richt zich met name op de verschillen in opvoeding, ouderparticipatie en cultuur.

Bereikte resultaten:

Een groep van gemiddeld 16 ouders heeft deelgenomen aan 10 bijeenkomsten. Ze hebben door middel van de bijeenkomsten kennis en vaardigheden opgedaan om een geschikte school voor hun kinderen te kiezen. Zo zijn de ouders nu ook bekend met de mogelijkheden voor leerlingen na de basis en voortgezet onderwijs en zijn zij beter op de hoogte van de rol die zij kunnen spelen bij het helpen van hun kinderen bij het maken van huiswerk. Ook zijn de ouders meer bekend geraakt met het Nederlandse onderwijssysteem en weten ze van de mogelijkheden om deel te nemen aan dit systeem. Daarnaast beseffen zij het belang van een goede communicatie met hun kinderen en hebben aangegeven dit ook toe te zullen passen in de praktijk.

Zowel de ouders als de docenten hebben de thema's communicatie en de dialoog met de docenten zeer nuttig gevonden. Er waren 5 docenten aanwezig bij deze thema's.

Uit de gesprekken met de ouders en de leerkrachten zijn o.a. de volgende zaken naar voren gekomen:

- Initiatieven van de ouders moeten meer ruimte krijgen en serieuzer genomen worden
- Meer tijd uit te trekken voor de rapportbesprekingen (minimaal 15 minuten).
- De school kan stimuleren dat ouders Nederlandse taalcursussen gaan volgen
- Voor gesprekken met de ouders die de Nederlandse taal gebrekkig beheersen, heb je meer tijd nodig om extra uitleg te kunnen geven, om goed te kunnen luisteren.
- Het is belangrijk om vanaf de eerste contacten met de ouders expliciet aan te geven wat de school van ouders verwacht als het gaat om gesprekken en andere activiteiten
- De ouders gaven aan dat wanneer de school echt wil dat ouders naar activiteiten komen, is het zinvol om kort van te voren ouders via een belronde persoonlijk uit te nodigen.
- De ouders hebben vaak wel de intentie om bij de school betrokken te zijn, maar weten niet altijd hoe ze daar vorm aan moeten geven. Concrete activiteiten kunnen de drempel soms aanzienlijk verlagen.
- De ouders gaven aan dat ze vaak door de school alleen aangesproken worden bij slecht nieuws. Op sommige scholen blijft het contact met ouders beperkt tot slecht nieuws gesprekken.

2.2 OR simulatie

Veel scholen hebben een ouderraad. Toch blijkt dat er bij scholen waar de leerling populatie voor een groot gedeelte uit allochtonen bestaat er regelmatig geen ouderraad is of dat de allochtonen te weinig vertegenwoordigd zijn in de ouderraad. Dit was de aanleiding voor het PBR om samenwerking te zoeken met de basisschool de Klimop, waar nog geen Ouderraad was, om ouders te gaan werven en trainen om vervolgens gezamenlijk een Ouderraad (OR) en / of de Medezeggenschap Raad (MR) te gaan vormen.

Het project is van start gegaan met twee voorlichtings - wervingsbijeenkomsten voor de ouders. Na toelichting en informatie over de OR en het belang ervan, hebben de meeste ouders zich als belangstellende opgegeven voor de cursus OR.

De cursus bestond uit drie dagdelen. Tijdens de eerste cursusdag werd inhoudelijk behandeld wat de taken van een OR zijn. Tijdens de tweede cursus werd via rollenspelen de ouders uitgedaagd om OR vergaderingen na te bootsen (simulatiespel) en naar aanleiding van hun ervaringen en vragen inzicht krijgen in het reilen en zeilen van de OR. Vervolgens hebben ze een eerste activiteit voor de school georganiseerd. Tijdens de laatste cursusdag hebben de ouders geëvalueerd hoe de activiteit is verlopen en hebben ze weer een OR vergadering gesimuleerd.

Daarna is de Ouderraad zelfstandig verder gegaan en is officieel geïnstalleerd. Daarbij kregen ze nog een keer advies en ondersteuning vanuit het PBR.

Bereikte resultaten

Het PBR heeft met dit project een *OR Simulatie* ontwikkeld en aangeboden waarna een OR is gevormd binnen de school. Door gebruik te maken van: de ouders zelf aan te spreken en zelforganisaties als overbruggende kracht in te zetten heeft de participatie van allochtone ouders op de basisschool vergroot.

- Er zijn twee voorlichtingsbijeenkomsten gehouden waaraan in totaal 24 ouders hebben deelgenomen
- 17 ouders hebben de cursus gevolgd
- De ouders hebben een eerste activiteit georganiseerd, dit was de eerste officiële activiteit van de Ouderraad.
- 17 ouders hebben de cursus afgerond en een certificaat ontvangen.
- Uiteindelijk hebben 7 ouders de nieuwe OR gevormd.
- 10 deelnemers van de cursus die wel het certificaat hebben ontvangen hebben aangegeven niet direct zitting te willen nemen in de OR maar wel betrokken te willen blijven bij activiteiten van de Ouderraad.

3 Emancipatie

Emancipatie wordt ook wel uitgelegd als: Het proces om te komen tot de ideale situatie waarbij het individu in staat is zelfstandig oordelen te vellen over de zin van zijn/haar leven en zin te geven aan zijn eigen bestaan. Dit proces betreft het individu, zijn omgeving en de samenleving.

Zoals uit deze omschrijving naar voren komt is binnen emancipatie van belang dat mensen zelf hun leven moeten kunnen inrichten, andere kunnen niet voor hun bepalen wat emancipatie is of wanneer ze geëmancipeerd zijn. Wat er ook duidelijk uit naar voren komt is dat het een proces is wat niet alleen betrekking heeft op het individu maar ook op zijn/haar omgeving en de samenleving.

Het PBR probeert de emancipatie van Rotterdammers te bevorderen, van zowel vrouwen als mannen, jongeren als ouderen. We concentreren ons hierbij op het individu maar niet zonder hun omgeving daarbij te betrekken.

Het proces van emancipatie van zowel allochtone vrouwen als mannen behoeft de komende jaren nog veel ondersteuning en daar zal het PBR zich voor in blijven zetten.

In 2009 heeft het PBR 5 projecten uitgevoerd gericht op de emancipatie van verschillende doelgroepen.

3.1 Studieweekend: meiden, Empowerment en participatie

Het proces van participatie en emancipatie van allochtone meiden lijkt de goede kant uit te gaan. Veel meiden doen het goed op school. Een grote groep haalt hoge diploma's maar er is ook een nog vrij grote groep die vroegtijdig uitvallen. Vervolgens willen ze met hun diploma's en kwaliteiten de arbeidsmarkt bestormen en dan beginnen vaak de problemen. Was het tijdens de opleiding al moeilijk om een passende stageplaats te vinden, na de opleiding blijkt het voor sommige meiden vrijwel onmogelijk te zijn om een baan te vinden op het niveau van hun opleiding. Veel meiden hebben het idee dat ze worden afgewezen, niet alleen op grond van hun afkomst, maar vooral omdat ze moslim zijn. Volgens hen wordt er niet gekeken naar hun kwaliteiten maar meer naar hun uiterlijk, gevoed door het beeld wat over moslims bestaat in de maatschappij en de media.

Veel moslima's hebben door dit beeld te maken met tegenslagen op weg naar hun toekomst, waar autochtonen in mindere mate mee te maken hebben. Dit heeft tot gevolg dat de meiden zich niet begrepen, niet geaccepteerd en soms zelf gediscrimineerd voelen. De meiden gaan op verschillende manieren om met deze tegenslagen.

Tijdens dit weekend zijn de knelpunten die de meiden in de samenleving tegenkomen besproken en is de meiden geleerd hoe ze hier het beste mee om kunnen gaan. De meiden hebben weerbaarheids trainingen gekregen om te leren hun kansen te grijpen en zich te verzetten tegen negatieve invloeden.

Met het weekend wilde het PBR: Meiden leren omgaan met de veranderingen in de samenleving en in het bijzonder het negatieve beeld over allochtonen, meiden de kans geven zich te uiten over hun gevoelens van onvrede over de samenlevingen en ze leren om te gaan met deze gevoelens.

Meiden weerbaar maken voor de problemen in de samenleving waar zij mee geconfronteerd worden (bv stageplaatsen, hoofddoek, werk), door het weerbaar maken van de meiden zorg je ervoor dat ze een positie binnen de samenleving in kunnen nemen op basis van hun opleiding kwaliteiten en ervaring, waarin ruimte is voor hun eigen identiteit.

In verschillende workshops hebben de meiden gesproken over de knelpunten die ze tegenkomen in hun leven en hun eigen onzekerheden. Ze hebben voor zichzelf gekeken naar waar ze goed in zijn en waar ze aan willen werken. Ze hebben geleerd hoe ze met tegenslagen en discriminatie om kunnen gaan en in praktische oefeningen is gekeken naar het bieden van weerstand. Vervolgens hebben de meiden een moodboard gemaakt waarin ze gekeken hebben naar zichzelf, naar hun sterke en zwakke kanten. Met een workshop Tang Su Do hebben ze geleerd op een sportieve manier de kracht in zichzelf te vinden en naar buiten te brengen. Tot slot hebben ze kennisgemaakt met een rolmodel die vanuit dezelfde culturele positie als de meiden langs verschillende tegenslagen een toekomst voor zichzelf gevonden heeft. Zij heeft hun geleerd dat doorzetten en sterk staan belangrijke punten in het leven zijn.

45 meiden van Turkse, Marokkaanse, Indiaase, Surinaamse en Somalische afkomst hebben aan het weekend deelgenomen. De meiden waren afkomstig uit de deelgemeenten: Feijenoord, Charlois, Crooswijk, Overschie, Delfshaven en Noord.

3.2 Studieweekend Allochtone vrouwen op weg naar participatie

In het weekend van 20 en 21 juni zijn 48 Rotterdamse vrouwen op studieweekend geweest in Noordwijkerhout. De kern van het weekend was de participatie van vrouwen en hun empowerment. Voor de meeste vrouwen van: Turkse, Marokkaanse, Antilliaanse, Indiase en Afrikaanse afkomst was dit de eerste keer dat ze op studieweekend gingen en voor allen was het nieuw om op studieweekend te gaan met vrouwen van diverse afkomst. De vrouwen hebben genoten van het hotel en het even weg zijn uit de dagelijkse beslommingen. Ze vonden het vooral ook waardevol om contacten te leggen en in gesprek te gaan met vrouwen van diverse afkomst. De vrouwen hebben veel gemeen, ze hebben veel dezelfde wensen en knelpunten rondom participatie.

De vrouwen hebben in workshops gesproken over het beeld wat zij hebben van participatie en hoe ze willen participeren in de samenleving. Er is gesproken over hun knelpunten in de participatie en gediscussieerd over het verschil in participatie tussen autochtone en allochtone vrouwen.

De vrouwen hebben gekeken naar hun zelfbeeld door het maken van een spiegel en hebben informatie gekregen over inburgering van het Albeda. De tweede dag hebben de vrouwen gezocht naar de kracht in zichzelf met een workshop Tang Su Do en kennis gemaakt met een rolmodel, een vrouw met beperking die als vrijwilligster actief is bij oa de nierstichting en het Rode Kruis.

Uit het weekend is gebleken dat de meeste aanwezige vrouwen erg actief zijn in de samenleving. Bijna alle vrouwen waren opvoeders van kinderen, ze begeleiden hun binnen hun opleiding en op straat. De meeste vrouwen doen ook vrijwilligerswerk binnen de zelforganisaties waar ze bij aangesloten zijn en enkele deden ook vrijwilligerswerk binnen de ouderenzorg of op de school van hun kinderen.

Veel vrouwen wilden graag meer participeren maar waren toch onzeker over een aantal dingen. Ze wilden graag hun Nederlandse taal verbeteren om zo meer contacten op te kunnen bouwen. Wat nog eens extra naar voren gekomen is tijdens de workshop over inburgering. Een aantal dames heeft zich ter plekke gelijk aangemeld voor de inburgeringcursus.

Ook wilden de vrouwen graag wat meer opleidingen volgen maar dan graag op een niveau wat bij hun past. Zeker de eerste generatie heeft in hun thuisland weinig opleiding gevolgd en heeft moeite om aan te sluiten op het opleidingsniveau van hier.

De vrouwen willen ook graag meer in beweging komen met sportactiviteiten voor vrouwen en plaatsen waar ze bij elkaar kunnen komen om activiteiten voor vrouwen te organiseren.

Als belangrijkste knelpunten werden aangegeven: de taal, de kennis over de samenleving en de sociaal economische situatie. In volgende weekenden willen de vrouwen graag dieper ingaan op vooral de sociale en de omgeving factoren.

3.3 Het E-team

Bij emancipatie wordt vaak de nadruk en de focus gelegd op vrouwen. Een eenzijdige emancipatie van vrouwen, zonder daarbij ook mannen te betrekken, zal echter niet het gewenste resultaat hebben.

Het E-team is een team van 12 kleurrijke mannen, met een diverse achtergrond te weten van Turkse, Nederlandse, Antilliaanse, Surinaamse, Iranese, Marokkaanse, Ghanese en Sudanese afkomst. Deze mannen hebben trainingen gekregen in het bereiken van mannen, het geven van voorlichting en het bewust maken van mannen van de noodzaak om te emanciperen en hun vrouwen te steunen bij hun emancipatieproces. Ook hebben ze geleerd hoe ze signalen vanuit de mannen kunnen herkennen, benoemen en vertalen naar inbreng voor de dialoog.

De doelstelling van dit project is meervoudig, enerzijds het bevorderen van het emancipatieproces van zowel mannen als vrouwen maar ook het bespreekbaar maken van de gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen.

Het E-team doet dit door dialogen en discussie en informatiebijeenkomsten te organiseren met groepen mannen in Rotterdam. Deze bijeenkomsten worden georganiseerd voor mannen van diverse afkomst en soms in de eigen taal wanneer nodig. De thema's die vooral aan bod kwamen waren: rolverdeling thuis, genderbewustopvoeding, burgerschap en participatie en inburgering.

Naast deze bijeenkomsten neemt het E-team ook actief deel aan stedelijke evenementen om daar bij de bezoekers aandacht te vragen voor het emancipatie proces van de man. Zoals het Dunya festival waar het E-team een kraam had op de informatiemarkt en het Noord festival.

In 2009 heeft het E-team zich extra ingezet voor het genereren van meer naamsbekendheid. Om mannen aan te kunnen spreken op hun emancipatie moet het E-team een zekere stedelijke en landelijke bekendheid genieten. In 2009 is hier intensief op ingezet wat geresulteerd heeft in interviews in o.a.: de Telegraaf, het maandblad Opzij en E Quality Magazine. Tevens is aan het E-team aandacht besteed in het programma de Aanpak op TV Rijnmond. De E-team leden hebben deelgenomen aan diverse stedelijke en landelijke expertmeetings rondom mannenemancipatie en hebben in het kader van internationale vrouwendag een verrassing gemaakt voor de Rotterdamse vrouwen die vrouwendag aan het vieren waren.

De E-team leden hebben gezamenlijk met 8 Rotterdamse mannen in samenwerking met het Melanchton college, taarten gebakken voor ruim 230 vrouwen. Tijdens het bakken hebben ze gediscussieerd met de aanwezige over inburgering en emancipatie van de mannen. De door de heren gebakken taarten zijn in de avond door het E-Team aangeboden aan de vrouwen die in de Arminius kerk internationale vrouwendag aan het vieren waren.

De E-Team leden hebben in 2009 10 bijeenkomsten georganiseerd bij verschillende mannengroepen. Met deze bijeenkomsten hebben ze meer dan 200 mannen bereikt. De meeste mannen geven tijdens de bijeenkomsten aan dat ze graag met elkaar in gesprek willen gaan over de rol van de man thuis, bij de opvoeding en ontwikkeling van hun vrouw en kinderen. Mannen merken dat de situatie hier in Nederland verandert maar weten vaak niet goed hoe ze hier mee om moeten gaan.

Tot slot was het E-Team in 2009 genomineerd voor de Suze Groeneweg Emancipatieprijs. Ze hebben hem niet gewonnen maar een nominatie is ook al belangrijk in de bewustwording van de noodzaak van mannenemancipatie.

3.4 Haar leven, haar lot ?

In 2006 woonden in Nederland 3.218 legale tienermoeders (onder de 20 jaar) met een of meer kinderen. Het zal duidelijk zijn dat dit aantal aanmerkelijk stijgt wanneer we de kwetsbare jonge moeders (tot en met 23 jaar) hierbij optellen. De afgelopen jaren is een teruglopende trend te ontdekken in het aantal tienermoeders in Nederland. Wel is het zo dat een meisje als zij eenmaal zwanger is, steeds vaker kiest voor een abortus (van 60% in 2001 naar 65% in 2005) in plaats van voor het moederschap (van 40% naar 35%). De kans van niet-westerse allochtone meiden om tienermoeder te worden, is vele malen groter dan die van autochtone meiden.

Binnen de groep tienermoeders zijn verschillende groepen te onderscheiden. Er zijn de meiden van vooral Nederlandse, Surinaamse en Antilliaanse afkomst die vaak onbedoeld zwanger worden. Ze hebben er niet voor gekozen en hebben vaak te maken met complexe problematiek zowel op sociaal als economisch gebied. Vaak wonen ze nog thuis bij hun ouders en hebben moeite om zelfstandig te worden. Deze groep komt vaak opvallend naar voren en voor hun bestaat een vrij uitgebreid hulpverleningsaanbod. Naast deze groep is er nog een tweede groep van tienermoeders. Deze, vooral allochtone, meiden uit de wat streng religieuzere gemeenschappen zoals bijvoorbeeld de Hindoestanen en de Moslims worden op een andere wijze tienermoeder. Het komt nog regelmatig voor dat deze meiden jong trouwen en voor hun twintigste al een gezin stichten. Deze meiden volgen vaak geen opleiding en zijn niet actief op de arbeidsmarkt ook nemen ze over het algemeen niet actief deel aan de samenleving. Deze meiden doen ook nauwelijks een beroep op de hulpverleningsinstanties omdat ze vrij geïsoleerd binnen de familie leven. De zwangerschap is meestal bewust en de meiden zijn bewust bezig met gezinsplanning. Deze laatste doelgroep blijft over het algemeen buiten de hulpverlening en de diverse projecten die bestaan voor tienermoeders. Toch is het een doelgroep waar we ons zorgen om maken. Doordat ze al vrij jong moeder worden maken ze geen opleiding af en zijn vaak inactief in de samenleving.

We wilden ons vooral richten op deze doelgroepen omdat ze vrij gesloten zijn en leven binnen de vaak strenge regels van hun cultuur. Ze hebben te maken met strenge regels en controle rondom het aangaan van een relatie, verloving, huwelijk en gezinsplanning. Doordat er onvoldoende inzicht bestaat in de leefwereld van deze meiden is niet goed bekend hoe deze meiden het beste ondersteund kunnen worden.

Dus de vraag voor deze meiden is: is het hun leven, door hun zelf in te vullen met hun eigen keuzes, of bepaald hun lot, hun familie of cultuur hoe zij zullen leven.

Binnen dit project stond het schrijven van een methodiek over het bereiken, het empoweren en het motiveren van deze doelgroep om eerst aan de eigen ontwikkeling te werken voordat ze overgaan tot gezinsplanning centraal. De input voor deze methodiek is verkregen vanuit de meiden uit de verschillende doelgroepen. Deze zijn aan het woord gekomen in 4 dialoogbijeenkomsten die in verschillende steden georganiseerd zijn.

Met de dialoog bijeenkomsten hebben we de meiden geleerd dat het van belang is om eerst een opleiding te volgen en actief in de samenleving te worden om vervolgens aan kinderen te gaan beginnen als ze zelf voldoende ontwikkeld zijn.

De methodiek, die in maart 2010 gepubliceerd zal worden richt zich vooral op instellingen die werken met de doelgroepen, het onderwijs, beleidsmedewerkers en geïnteresseerden.

Aan de Dialoogbijeenkomsten hebben allochtone meiden in de leeftijd van 14 tot 18 jaar deelgenomen van Turkse, Marokkaanse, Somalische en Hindoestaanse afkomst.

Dit project gecoördineerd door Me & Society is in samenwerking met het PBR uitgevoerd.

3.5 Niet gepland, toch gewenst

In veel gemeentelijke statistieken wordt uitgegaan van de volgende definitie van Tiernermoederschap: 'een tiernermoeder is een meisje dat voor haar 20e haar eerste kind heeft gekregen'. De meeste instellingen die hulp en steun bieden aan jonge moeders hanteren in de praktijk een andere grens: 'kwetsbare jonge moeders tot en met 23 en soms zelf 25 jaar. Het gaat dan om jonge vrouwen die gezien hun ontwikkeling, achtergrond en/of problematiek veel overeenkomsten hebben met de tiernermoeders.

De problemen die jonge moeders ondervinden zijn complex. Door de meestal ongeplande zwangerschap worden jonge vrouwen geconfronteerd met het feit dat ze over een aantal maanden moeder gaan worden. De relatie met de vriend die vader gaat worden en de verhouding met de ouders kan onder druk komen te staan. In veel gevallen kiest de jonge vrouw ervoor het kind te houden. Vaak betekent dit het einde van de relatie met de vriend. Ze wordt dus niet alleen een moeder: ze wordt een alleenstaande moeder. Vervolgens komt ze voor een scala aan dilemma's wat betreft werk, opleiding, zorg voor het kind, reacties uit de omgeving, huisvesting en uitkering te staan. Er volgt een zoektocht in het woud van instellingen. De hulpverlening aan zwangere meiden en jonge moeders vraagt dus om een specifieke aanpak. Deze meiden moeten namelijk, nadat ze geconfronteerd zijn met een (vaak) ongeplande zwangerschap, in een kort tijdsbestek veel stappen naar zelfstandigheid ondernemen. Zij hebben daarbij in eerste instantie vooral problemen met het vinden van goede informatie en advies of het regelen van (praktische) hulp.

Voor jonge moeders is het vaak lastig om te overzien bij welke instelling ze terecht kunnen voor ondersteuning. Zij krijgen te maken met allerlei vragen en dingen die geregeld moeten worden en waarbij ze verschillende instellingen nodig (kunnen) hebben.

Vanuit de samenleving bestaan veel vooroordelen over tiernermoederschap en de capaciteiten van de tiernermoeders. De hulpverlening sluit niet altijd goed aan bij de behoeften en de leefwereld van de tiernermoeders en de tiernermoeders zelf hebben veel moeite om in contact te komen met de hulpverlening.

Met het project Niet gepland toch Gewenst ! wilden we een bijdrage leveren aan de beeldvorming die bestaat rondom tiernermoeders. We wilden inzicht geven in hun leefwereld, hun knelpunten en motivatie. Ook is de rol, het aanbod en de bereikbaarheid van de hulpverlening in het project meegenomen.

Het project bestond uit 3 fasen:

Perspectief van de Tiernermoeders: 20 jonge moeders van diverse afkomst zijn geïnterviewd over hun leven als tiernermoeder. Tijdens de interviews zijn de volgende thema's en onderwerpen aanbod gekomen: werk, studie, relatie, zorg, familie, vrienden, sociale omgeving, huisvesting, vrijetijdsbesteding, gezondheidszorg, voorzieningen, hulpverleners, instanties, opvoeding etc.. We gaan tevens proberen een aantal tiernervaders te bereiken om te kijken naar hun perspectief.

Perspectief van de hulpverleners: In de expertmeeting van 4 dec. zijn vertegenwoordigers van verschillende hulpverleningsorganisaties bij elkaar gebracht. Gezamenlijk hebben deze gekeken naar het aanbod wat bestaat voor tiernermoeders. Ze zijn geconfronteerd met de knelpunten die naar voren zijn gekomen uit de interviews en gezamenlijk is gezocht naar oplossingen.

Publicatie: De resultaten van de beide eerdere fasen zijn samengebracht in een publicatie welke in januari 2010 gepubliceerd is.

Dit project gecoördineerd door Me & Society is in samenwerking met het PBR uitgevoerd.

3.6 Expertmeeting Mannenemancipatie

Op 17 juni 2009 vond de expertmeeting Mannenemancipatie plaats in congreszaal Engels te Rotterdam. Ruim 80 deelnemers namen hiernaan deel. Het doel van de expertmeeting was om te weten wat de rol van de man in het emancipatieproces is bekeken door de ogen van de deelnemers. Tevens wilden wij weten welke werkbare strategieën er zijn om de man in beweging te krijgen. Last but not least, er werden enkele goede praktijkvoorbeelden gepresenteerd.

Tijdens de expertmeeting hebben verschillende experts van o.a. JOS, E Quality, het E-team, Dona Daria en Scala hun visie gegeven op emancipatie en de rol van mannen hierbinnen. Alle sprekers benadrukken het belang van de emancipatie van mannen. De emancipatie golf die op dit moment gaande is in de samenleving richt zich vooral op de allochtonen en het is erg belangrijk dat hierbij ook actief ingezet wordt op de emancipatie van mannen. Het is belangrijk dat mannen en vrouwen bewust zijn dat gezamenlijk de verantwoordelijkheid nemen erg belangrijk is voor henzelf en hun gezinnen.

Na de lezingen zijn de aanwezigen aan de hand van verschillende stellingen met elkaar in gesprek gegaan over het belang van mannenemancipatie.

Uit deze discussie komt naar voren dat nog niet voor iedereen duidelijk is wat verstaan wordt onder mannenemancipatie. Verschillende gemeenschappen kijken verschillend naar emancipatie.

Het E-team wordt gezien als een belangrijk instrument in het proces om aandacht te vragen voor mannenemancipatie maar er wordt benadrukt dat het proces van bewustwording meer aandacht vraagt. Er moeten meer dialogen en voorlichtingen georganiseerd worden op meer verschillende plaatsen in de stad. Mannenemancipatie vraagt om een vindplaatsgerichte benadering. Zoek de mannen op in de moskeeën/mandirs theehuizen en op festivals. Maak ook gebruik van de migrantenmedia.

Tot slot wordt benadrukt dat het erg belangrijk is dat er tijdens de opvoeding van de kinderen al een start wordt gemaakt met het emanciperen van de mannen.

4 Stimulering Stadsburgerschap

De tweede generatie 'nieuwe Nederlanders' heeft een grote inhaalslag gemaakt. Dit constateert het Rotterdamse stadsbestuur op basis van onderzoek van onder andere de Erasmus Universiteit. Zo zijn het opleidingsniveau, de arbeidsparticipatie en woonsituatie sterk verbeterd. Ook het aantal startende ondernemers neemt toe. Rotterdammers van allochtone afkomst voelen zich even sterk Rotterdammer als autochtone Rotterdammers. Dit blijkt ook uit de deelname van verschillende Rotterdammers aan bijvoorbeeld de dialogen en burgerinitiatieven. Moderne stadsburgers vormen in toenemende mate een interculturele mix.

Het stadsburgerschap is wat Rotterdammers aan elkaar bindt. De gemeente zet hierop in en zal in de komende jaren daarop in blijven zetten.

Ook het PBR vindt het belangrijk dat alle Rotterdammers actieve stadsburgers zijn en draagt daar met verschillende projecten aan bij.

In 2009 heeft het PBR 4 projecten uitgevoerd die bijdragen aan het bevorderen van stadsburgerschap.

4.1 Stadsbrede debatten

Culturele diversiteit is iets dat gevierd moet worden, het is de kracht van een stad en de inwoners moeten dit ook zo voelen. Binnen de stadsbrede dialogen heeft het PBR 1 grote stadsbrede dialoog georganiseerd en 1 jongerendebat. Het centrale thema voor de stedelijke bijeenkomsten was identiteit, cultuur en het hebben van een toekomst in Rotterdam.

Op 13 oktober 2009 heeft de dialoog “Ik ben Rotterdam” plaatsgevonden in het stadhuis.

Meer dan 180 Rotterdammers zijn bij elkaar gekomen om met elkaar in gesprek te gaan.

De centrale vraag in het debat was: voelen we ons allen Rotterdammer, zijn we ook allen Rotterdammer. Kijken we naar ons zelf als zijnde Rotterdammer, hoe kijken we naar onze burens, zien we dan Rotterdammers of allochtonen. En wat leren we onze kinderen, dat ze Rotterdammers zijn of dat ze Nederlanders zijn, of Turken of Marokkanen. De manier waarop we kijken naar onze identiteit is bepalend voor hoe we samenleven in deze stad. De bijeenkomst is ingeleid door Ineke Bakker (directeur JOS). Hierna kwam er steeds een spreker met inleiding en stelling, waarna er een discussieronde plaatsvond. De sprekers waren Kees Fortuin, Wilma Gillis-Burleson en Hans Visser. Het Rotterdammer zijn is, volgens de aanwezigen, een bindende waarde. Dat gaat niet zonder slag of stoot. Als bewoners zich open naar elkaar opstellen en ontdekken dat ze elkaar nodig hebben en gemeenschappelijke belangen hebben is de wrijving oplosbaar. Welzijns- en migrantenorganisaties dragen eraan bij en de gemeente stimuleert. Het meer met elkaar in contact komen wordt ook als zeer belangrijk gezien en in het gezamenlijk afspraken maken in de straat zien de meeste aanwezigen wel wat. De culturele verschillen zijn niet onoverbrugbaar, al is dat nu voor iedereen niet steeds goed zichtbaar. Mensen gaven ook aan dat ze moe zijn van de discussie over wel of niet aanpassen aan die zogenaamde identiteit. Rotterdam zou geen wereldstad zijn als onze identiteit vastlag. De verschillende culturen zijn ook een verrijking van deze stad. Maar weer nieuwe regels? We hebben er al zoveel in Nederland. Deze moeten dan wel alle normen en waarden vertegenwoordigen van iedereen. Een spelregel zou daarom kunnen zijn: leer elkaar kennen! Maak een praatje met elkaar, zeg gedag.

Op 26 november waren de jongeren aan de beurt. Rotterdam is voor Nederlandse begrippen een erg jonge stad. 46% van de inwoners is dan ook onder de 34 jaar oud en zeker de helft hiervan is zelfs onder de 20. Maar helaas zijn er ook belemmeringen en verlaten ook veel jongeren Rotterdam. Veel jongeren trekken weg uit hun stad, nadat zij zijn opgeleid. Er zijn verschillende groepen jongeren in de stad, zoals een groep die zich Rotterdammer voelen maar door de maatschappij niet worden gezien/beschouwd als Rotterdammer. Daarnaast is er een ook groep jongeren met problemen in de maatschappij en worden gezien als probleemjongeren. Het is belangrijk dat de jongeren hun toekomst opbouwen in Rotterdam. Het doel van de dialoog was dat wij willen dat de jonge Rotterdammers een toekomst opbouwen in Rotterdam en zich bewust worden van wat Rotterdam hen te bieden heeft, waardoor zij een sterkere binding zullen krijgen met de stad. Om dit doel te bereiken hebben we een dialoog tot stand gebracht tussen Rotterdamse jongeren over de kansen en (on)mogelijkheden voor jongeren in Rotterdam. Op deze manier wilden wij in kaart brengen wat de jongeren nog nodig hebben of moeten verbeteren om zich meer te verbinden aan de stad. Meer dan 75 aanwezigen hebben deel genomen aan de dialoog over wat er moet veranderen en wat de jongeren nodig hebben om zich te binden aan de stad. Deze aanwezigen waren van diverse afkomst. Zij werden aangetrokken door de diversiteit die ook in het programma was neergezet. Vanuit het gemeentebestuur was de wethouder Hamit Karakus aanwezig. Hij heeft de officiële opening en afsluiting van de dialoog op zich genomen. Tijdens de dialoog heeft de gespreksleidster Tanja Jadnanasing (nos) samen met de jongeren een wensenlijst opgesteld met wat de jongeren nodig hebben om in Rotterdam te blijven wonen. Deze lijst is officieel overhandigd aan de wethouder. De centrale vraag in de dialoog was: Wat kan Rotterdam doen om jongeren te binden aan de stad? En, wat hebben jongeren nodig om zich te binden aan Rotterdam?

4.2 Tolerantietour

Met dit project maakte het PBR het onderwerp 'homoseksualiteit' bespreekbaar binnen de verschillende allochtone doelgroepen in Rotterdam, zowel bij jongeren, mannen als vrouwen van diverse afkomst en leeftijd. Het onderwerp homoseksualiteit is in het verleden al eerder besproken geweest. Meestal ontstonden er discussies over wat homoseksualiteit is, wat de oorzaak daarvan is en waar het aan te 'wijten' is. Het PBR wilde graag kijken naar de manier waarop het nu besproken zou gaan worden en of en waar de manier, waarop doelgroepen omgaan met dit thema, verschillen. Iedere cultuur of religie bekijkt het onderwerp vanuit een eigen perspectief en wijkt daar niet gemakkelijk van af. Binnen dit project is er bewust voor gekozen deze discussies op afstand te houden. Er zijn nou eenmaal verschillende meningen over homoseksualiteit en het is beter dat als een gegeven op te vatten.

Met de tolerantietour wilde het PBR een stap verder gaan: niet kijken naar waar het vandaan komt of wat het nou precies is maar vooral kijken naar: homoseksualiteit bestaat in deze samenleving, iedereen kent ze wel in de naaste omgeving. De centrale vraag in de dialogen was dus ook: Hoe gaan we hier als gemeenschap mee om, hoe maken we dit ook daar bespreekbaar en hoe bouwen we respect op voor deze realiteit?

Er is ervoor gekozen niet teveel met elkaar in discussie te gaan, maar in de vorm van een dialoog alle deelnemers de ruimte te geven hun mening te uiten. Vervolgens konden andere deelnemers hierop reageren zonder te verzanden in heftige discussies.

Voorjaar 2009 zijn twaalf dialogen in de stad georganiseerd. Er kwamen mannen, vrouwen, meiden en jongens van Turkse, Marokkaanse, Soedanese, Somalische, Kaapverdiaanse, Antilliaanse en Surinaamse afkomst naar deze bijeenkomsten. Op bijna alle bijeenkomsten vormde een DVD-opname van Tariq Ramadan over 'homoseksualiteit' in het bijzonder en 'tolerantie' in het algemeen de basis voor deze gesprekken. De gespreksleiding van deze sessies lag in handen van mannen/vrouwen uit eigen allochtone kring. Zij volgden, daaraan voorafgaand, een training bij de stichting Rotterdam Verkeert.

Bereikte resultaten:

Een dialoogtour van 12 bijeenkomsten heeft plaatsgevonden bij verschillende doelgroepen in verschillende deelgemeenten, meer dan 130 personen hebben deelgenomen aan deze dialogen en een methodiek is ontwikkeld over het bespreekbaar maken van het thema onder verschillende doelgroepen.

Enkele van de conclusies die uit het project naar voren kwamen waren;

- Er is duidelijk sprake van een verschil in opvattingen inzake homoseksualiteit, als het gaat om de generaties in de diverse groepen. De ouderen weten er weinig van, hebben het er niet over of laten dan vooral hun religieuze overtuiging spreken en keuren het om die reden duidelijk af. De 'midden-generatie' staat duidelijker in het maatschappelijke leven en keurt homoseksueel gedrag af om religieuze overwegingen, maar vindt dat homo's en lesbo's mogen leven zoals zij dat willen, zolang ze hen er maar niet mee lastig vallen en het niet te expliciet aan bod komt. De jongere generatie weet ervan, keurt het gedrag af, maar vooral de meiden vinden eerder dat holebi's vrij moeten kunnen leven in de samenleving. Jongens daarentegen zijn erg fel op het homo-seksuele gedrag, maar dulden wel holebi's zolang ze maar niet 'op hen vallen'. Allochtone (jonge) mannen zijn ook fel op zichtbare gedragingen of toenaderingen van homo's, maar worden bepaald milder als het om lesbiënnes gaat.
- Bij alle generaties blijkt dat het spreken over seksualiteit niet eenvoudig is, men heeft het er gewoon niet over; men vindt dat een persoonlijke zaak en praat er niet met anderen over.

- Er wordt voortdurend een sterk onderscheid gemaakt tussen ‘religieuze’ en ‘maatschappelijke’ opvattingen. Vanuit de religie keurt men homoseksualiteit vaak af, maar uit maatschappelijk oogpunt is men milder, zolang het maar niet gaat over de concrete seksuele handelingen en zij er niet mee lastig worden gevallen.
- Men vindt het nu al een stuk gemakkelijker om erover te praten dan een tiental jaren of meer geleden. Er is dus wel sprake van een duidelijke verschuiving wat dat betreft: men geeft ook geregeld aan dat dit een tiental jaren geleden ondenkbaar zou zijn geweest. Dat is duidelijke winst en een verdienste van dit initiatief.
- Zeker bij jongeren is er een duidelijke belangstelling om ook heel direct met holebi’s in discussie te willen gaan.
- Er wordt algemeen een duidelijk onderscheid gemaakt tussen openlijk holebi-gedrag op straat e.d. en holebi-zijn zonder deze uiterlijke gedragingen in het openbaar. Men vindt openlijk holebi-gedrag over het algemeen niet nodig; sterker nog, afkeurens-waardig.
- Bij een aantal mannen uit andere culturen is een vriendschap met homo’s mogelijk, maar daar moet het ook nadrukkelijk bij blijven. Zodra er sprake is van meer dan vriendschap, wordt die vervolgens verbroken.
- Tot slot: het is nadrukkelijk zinvol om het thema (homo) seksualiteit bespreekbaar te houden c.q. te maken in de Rotterdamse allochtone kringen en groepen. Daarbij dienen wel criteria als leeftijd en man-vrouw maar ook afkomst in acht te worden genomen, als het gaat om de samenstelling van groepen.

4.3 Verkiezingen

In 2010 worden opnieuw verkiezingen georganiseerd voor een nieuwe Gemeenteraad en nieuwe Deelraden. De laatste jaren gaan steeds meer allochtonen naar de stembus maar toch blijft het percentage allochtonen wat stemt nog steeds achter bij het percentage autochtone Rotterdammers wat stemt.

Vanaf september 2009 is het PBR gestart met het samenstellen van een team van 15 vrijwilligers die begin 2010 een training zullen gaan krijgen om opkomstbevorderende voorlichtingen te kunnen verzorgen bij verschillende allochtone doelgroepen. Dit zijn mensen van diverse etniciteit, leeftijd en sekse. Dit team gaat zich vanaf februari 2010 actief bezig houden met het bevorderen van de opkomst bij de verkiezingen.

Zij zullen dit doen door het organiseren van voorlichtingen voor de verschillende doelgroepen in de stad. Ook zullen zij op verschillende openbare plaatsen mensen aanspreken en informatie verspreiden over het belang van stemmen.

In februari tot maart 2010 zijn in totaal 18 voorlichtingsbijeenkomsten aangeboden voor verschillende doelgroepen in verschillende deelgemeenten.

4.4 Troef in armoede

Met name allochtonen vinden het lastig gebruik te maken van de voorzieningen waar ze recht op hebben. Kennisarmoede op het gebied van voorzieningengebruik en bestedingsconsequenties leidt met name voor deze kwetsbare groepen tot armoede. Het PBR heeft zich binnen het project Troef in Armoede in samenwerking met de hogeschool Rotterdam (HRO) ingezet om de kwetsbare groepen: niet-westerse allochtonen, allochtone ouderen en huishoudens met kinderen met financiële problemen voor te lichten, te selecteren, en ondersteunen bij het aanvragen van bijzondere bijstand.

Binnen dit project wat ondersteund is vanuit SoZaWe hebben voorlichters in de eigen taal met name in de deelgemeenten Feyenoord, IJsselmonde en Hoogvliet voorlichtingen gegeven over bijzondere bijstand.

Met het project wilde het PBR bereiken dat ongeveer 200 niet gebruikers in aanmerking zouden komen voor bijzondere bijstand.

In 2009 heeft het PBR meer dan 900 mensen bereikt door de voorlichtingen bij zelforganisaties, bedrijven, kerken, moskeeën en buurtinstellingen. In totaal zijn er meer dan 50 voorlichtingen gegeven, een aantal mensen is ook via het netwerk bij PBR terecht gekomen door een individuele benadering.

Vanuit deze 900 personen bleken meer dan 212 mensen door de eerste screening heen te komen en deze zijn aangemeld om een aanvraag te doen voor de bijzondere bijstand.

De selectie van de mensen heeft plaatsgevonden door middel van een screeningsinstrument, om de hoogte van het inkomen en om de leefsituatie van de kandidaten te bepalen. Wanneer blijkt dat de kandidaat aan de criteria voldoet wordt deze aangemeld. Dit betekent dat de kandidaat bij de werkpleinen dwarsdijk en Heiman Dullaertplein wordt uitgenodigd door een medewerker van de sociale dienst en hulp krijgt bij het indienen van de aanvraag.

Bij de werkpleinen Gooilandsingel (Hoogvliet hoort hierbij) Schiekade en Alexanderplein maakt PBR afspraken met deze personen om het aanvraagformulier in te vullen en handelt PBR de aanvraag af.

De meeste van deze aanvragen zijn nog in behandeling bij de verschillende werkpleinen.

4.5 Kennisatelier Huiselijk geweld

Op Dinsdag 8 december 2009 in de Raadszaal van de Deelgemeente Noord heeft het PBR i.s.m. CMO Stimulans een expertmeeting preventiebeleid Huiselijk geweld, Kindermishandeling en Eergerelateerd geweld georganiseerd.

De bijeenkomst was bedoeld voor beleidsmakers van (deel) gemeente Rotterdam, achterbankaderleden en sleutelfiguren van organisaties en alle andere geïnteresseerden.

Huiselijk geweld, Kindermishandeling en Eergerelateerd geweld staan hoog op de agenda ook in de Stadsregio. Preventie en vroegsignalering, en meer in het bijzonder het voorkomen van intergenerationele overdracht van geweld is onderdeel van het brede uitvoeringsprogramma huiselijk geweld. Daarnaast staat preventie centraal in de RAAK aanpak die dit jaar in de stadsregio wordt uitgevoerd. Preventie als onderdeel van de keten en lokaal beleid zijn veelgenoemde thema's. Maar hoe moet dit door lokale partijen georganiseerd worden, zodat er sprake is van een integrale aanpak die effect heeft?

Tijdens de bijeenkomst heeft dhr Gerard van der Zalm (GGD) een inleiding gegeven over het Preventieprogramma van GGD. Het belang van preventie is enorm toegenomen de laatste jaren. Op 3 november jl. zijn er cijfers vrij gekomen over huiselijk geweld in Rijnmond: 63.841 meldingen, dat zijn er 175 per dag. In Rijnmond zijn er 300 huisverboden opgelegd en vaak komt het nog voor dat er pas na zo'n 30 incidenten meldingen worden gedaan. In Rijnmond komen per jaar 10 vrouwen om vanwege eergerelateerd geweld. Dit thema kent niet alleen een zorgkant, maar vereist ook duidelijk strafrechtelijke maatregelen.

Wat is huiselijk geweld? Eigenlijk is alle geweld huiselijk, maar er is ook sprake van genitale verminking of eergerelateerd geweld. Huiselijk geweld is lastig af te grenzen, het is bij veel mensen een blinde vlek; waar eindigt het 'pedagogisch tikken uitdelen'?

Vervolgens heeft Karima Ouchan projectleider '**Aan de goede kant van de eer**' bij het Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders (SMN), een inleiding gehouden over de resultaten van het preventieprogramma onder hun achterban en een gesprek over het belang van het maatschappelijk middenveld bij preventieaanpak huiselijk geweld.

De middag wordt afgesloten door de voorzitter die nog even de conclusies van de dag opsomt:

- preventie is minimaal aan de orde geweest gedurende de middag;
- er zijn al veel stappen gezet maar er moet meer in het onderwerp geïnvesteerd worden;
- het budget moet na 2010 beschikbaar blijven.

4.6 Dialogen Stadsburgerschap

In 2008 zijn we gestart met een dialoogprogramma stadsdialogen waarbij in verschillende deelgemeenten stadsdialogen zijn georganiseerd. Het dialoog programma draagt bij aan bewustwording van burgers, aan het nemen van hun eigen verantwoordelijkheden in de samenleving en daarmee aan actief burgerschap. Centraal staat hierbij het bevorderen van stadsburgerschap, ontmoeting, begrip voor elkaar, binding en betrokkenheid tussen burgers en van burgers met de stad. Het dialoog programma was gericht op alle Rotterdammers. Specifiek is wel de focus gelegd op bevolkingsgroepen die nog langs de zijlijn staan of groepen die zich hebben afgesloten van de veranderde samenleving. Sommige onderwerpen zijn ook nog moeilijk om direct in open discussies te bespreken en deze zijn dus ook eerst in de eigen kring besproken. Dilemma's en uitdagingen op het gebied van stadsburgerschap staan hierbij centraal.

Concreet hebben de dialogen bijgedragen aan:

1. bewustwording van burgers, over verantwoordelijkheden en stadsburgerschap.
2. Doorbreken van Sociale en culturele barrières/taboes
3. Benoemen en bespreken van Dilemma's en uitdagingen
4. Rotterdammers uitdagen om zelf met ideeën te komen voor het versterken van een gedeelde identiteit en stadsburgerschap

In totaal heeft het PBR 30 dialoog en informatiebijeenkomsten in 4 deelgemeenten georganiseerd waarbij ongeveer 870 deelnemers aanwezig waren.

Hier volgen enkele van de resultaten aan de hand van de besproken thema's.

Over het huwelijk tussen neven en nichten wordt aangegeven dat nog vaak onbespreekbaar lijkt, iedereen begrijpt de risico's ervan maar het wordt soms nog gezien als veilig. Men ziet wel in dat dialoog hierover van belang is. Bij het onderwerp de relatie tussen jong en oud zag iedereen het belang in van het herstel van vertrouwen en het belang van de rol van de ouders. Tussen de verschillende instellingen moet beter samengewerkt worden en er moet gewerkt worden op basis van afspraken, niet regels. Tijdens de dialogen wordt aangegeven dat de balans tussen ouders en kinderen vaak zoek is. De kloof neemt toe tussen ouders en kinderen en ouders geven aan dat ze de vaardigheden missen om in lastige situaties adequaat te opereren. Participatie van vrouwen verdient en vraagt nog steeds om speciale aandacht binnen de deelgemeenten, uit de discussie komt naar voren dat moslimvrouwen in de deelgemeenten geconfronteerd worden met discriminatie en negatieve beeldvorming en dat het bestaande aanbod niet breed genoeg is, het is veel van hetzelfde en weinig vernieuwend. Veiligheid is als een belangrijke voorwaarde genoemd voor participatie in de wijk en communicatie wordt gezien als noodzakelijk voor participatie. De noodzaak te participeren staat hoog in het vaandel van de aanwezigen bij alle dialogen. Nieuwkomers (allochtonen) moeten veel meer het voortouw nemen in de discussie over samenlevingsvraagstukken. Het is niet een probleem van botsende culturen. Het is veel meer een kwestie van fatsoen en respect. Op dit moment heerst er veel onwetendheid over en weer. Als het gaat over de problemen met jongeren dan wordt gebrek aan opvoeding en sturing vaak gezien als de oorzaak van het wangedrag. De ouders moeten actiever worden, er moet meer toezicht komen op de jongeren, maar vanuit een positie van respect naar de jongeren. Zelforganisaties en sleutelfiguren moeten geactiveerd, getraind worden in communicatie en omgang met de diversiteit van culturen. Het is ook belangrijk om laagdrempelige activiteiten op wijkniveau te stimuleren zodat deze voor een divers publiek toegankelijk zijn.

Discussieavonden moeten vaak georganiseerd worden met als insteek het voorkómen van vooroordelen en om bruggen te slaan tussen bevolkingsgroepen.

5 Bevordering participatie

Meedoen in de samenleving is belangrijk om je een deel te kunnen voelen van de samenleving. Meedoen kan op verschillende niveaus. Het hebben van een baan is meedoen maar ook het volgen van een opleiding, het doen van vrijwilligerswerk of actief zijn in je buurt.

Het PBR probeert met verschillende projecten te bevorderen dat mensen die niet of weinig actief zijn in de samenleving meer gaan participeren.

Via het project Ontmoet en doe goed motiveren we allochtone vrouwen om actief te worden als vrijwilligsters in de zorg voor mensen die graag wilden gaan werken hebben we met SoZaWe samengewerkt in het project Nuggers.

5.1 Ontmoet en doe goed

In 2008-2009 voerde het PBR het project Ontmoet en doe goed uit in Rotterdam. Ruim tachtig migrantenvrouwen, vooral Turkse en Marokkaanse, deden gedurende een half jaar vrijwilligerswerk in de zorg. Belangrijkste doelen waren de vrouwen de mogelijkheid te bieden Nederlands te spreken en hen kennis te laten maken met vrijwilligerswerk in de zorg.

Omdat de vrouwen onbekend waren met de instellingen was de eerste bijeenkomst een kennismakingsbijeenkomst. De vrouwen werden ontvangen door de vrijwilligerscoördinatoren die ze tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten al hadden ontmoet. Ze kregen informatie over de instelling, het vrijwilligerswerk en leerden tijdens een rondleiding het huis, de bewoners en de activiteiten kennen. Voor de meeste vrouwen was dit bezoek een *eye-opener*. Ze vonden het veel leuker dan ze hadden verwacht. Migranten hebben bepaalde vooroordelen over zorginstellingen, ze denken dat Nederlanders daar hun ouderen in opsluiten. Ze waren erg verbaasd dat er ook allerlei andere voorzieningen waren zoals de kapper en de schoonheidsspecialist.

Na de kennismaking werd in iedere instelling in november en december 2008 een *kick off* bijeenkomst georganiseerd. Er was voor gekozen om van het eerste bezoek een feestelijke bijeenkomst te maken waarin de vrouwen en de bewoners kennis met elkaar konden maken.

Na de *kick offs* hebben bij iedere zorglocatie een vertegenwoordiger van de vrouwen, de vrijwilligerscoördinator van de instelling en een projectmedewerker van het PBR besproken hoe het verdere bezoek van de deelneemsters ingericht zou worden. Hiervoor zijn twee vormen gebruikt:

1. In twee zorginstellingen werd afgesproken dat de vrouwen zelf met ideeën konden komen over wat ze wilden gaan doen met de ouderen. Iedere maand stemden deze groepen dit een week voor hun komst af met de vrijwilligerscoördinator. Bij deze aanpak lag het initiatief bij de vrouwen. Ze bleven als groep bij elkaar en boden iets aan waarmee ze vertrouwd waren.

In de loop van het project konden de vrouwen steeds zelfstandiger met de ouderen in contact komen. Deze methode werkt goed bij vrouwen die nog ver van vrijwilligerswerk afstaan.

2. In de andere twee zorginstellingen werden de vrouwen verdeeld in kleinere groepjes en hielpen in verschillende huiskamers met de begeleiding van de ouderen. Ze speelden spelletjes en knutselden met hen, wandelden met hen of praatten met hen. Bij de verdeling in kleinere groepjes werden vrouwen die wat moeite hadden met de taal ingedeeld bij vrouwen die beter Nederlands spraken.

In deze methode maakten de vrouwen direct kennis met vrijwilligerswerk zoals dat binnen de zorginstellingen bestaat. Ze draaiden mee op verschillende afdelingen met andere vrijwilligers en activiteitenbegeleiders en hadden van meet af aan direct contact met de ouderen. Naarmate het project vorderde, groeiden ze hierin. Tijdens het project hebben ze twee keer een grotere activiteit aangeboden aan de ouderen, zodat er ook ruimte was voor eigen ideeën.

Deze methode past goed bij vrouwen die al wat opener zijn en gemakkelijker contact maken met ouderen.

Overall is het traject feestelijk afgesloten met een bijeenkomst met lekkere hapjes. De deelnemende vrouwen kregen een kleine attentie en een certificaat. Zo'n certificaat is heel belangrijk voor de vrouwen. Ze hebben echt een grote stap genomen en merken graag dat hun inzet wordt gewaardeerd. Deze vrouwen hebben nauwelijks opleiding genoten. Vaak is dit de eerste keer dat ze een dergelijk certificaat ontvangen.

De resultaten voor de deelnemers

Bij een grote groep vrouwen is dankzij Ontmoet en doe goed de binding met vrijwilligerswerk gegroeid. De vrouwen voelden zich steeds meer thuis in de zorginstellingen, voelden zich steeds beter op hun gemak met de bewoners en de contacten met de begeleiders en andere vrijwilligsters groeiden. Het vrijwilligerswerk begon een deel te worden van hun dagelijks leven.

Omdat bijna alle vrouwen ingedeeld waren bij een zorginstelling bij hen in de buurt is de drempel niet groot om door te blijven gaan. Bij alle zorginstellingen hebben vrouwen inmiddels afspraken gemaakt om er regelmatig actief te blijven. Sommigen met het doel hun taal te verbeteren, anderen met het doel meer onder de mensen te komen of gewoon omdat ze het leuk vinden. Deze afspraken variëren van wekelijks vrijwilligerswerk in bijvoorbeeld de keuken of de activiteitenruimte tot maandelijkse bezoeken om te gaan wandelen of bakken.

Zeker veertien vrouwen hebben op deze manier afspraken gemaakt om als vrijwilligster actief te blijven.

Bij Humanitas-Bergweg heeft een aantal vrouwen dat de Nederlandse taal goed beheerst zelf afspraken gemaakt op de dagverzorging en daar gekookt. Deze vrouwen willen doorgaan met hun vrijwilligerswerk, dat wil zeggen dat ze eens in de drie weken een middag meehelpen. Twee vrouwen hebben tijdens het project geassisteerd bij de activiteit Bewegen op de stoel. Ze kwamen iedere week helpen en willen dit ook blijven doen. Er zijn bij Humanitas-Bergweg vijftien Turkse vrouwen die op de een of andere manier vrijwilligerswerk willen blijven doen. Dat varieert van een keer per week of op afroep als er een grote activiteit is waarbij veel helpende handen nodig zijn.

Ook hebben drie vrouwen zich aangemeld om actief te worden op de Turkse dagverzorging van Humanitas-Bergweg. Hieruit blijkt dat deze vrouwen een brugfunctie kunnen vervullen tussen de dagopvang en Turkse ouderen die hier behoefte aan hebben.

In de Meerweide heeft een groep Turkse vrouwen samen met ouderen geborduurd. Zowel de vrouwen als de ouderen kenden verschillende technieken die met interesse werden uitgewisseld. Aan het einde van het project waren nog lang niet alle technieken behandeld en zijn afspraken gemaakt om hiermee door te gaan.

Twee deelnemers bij De Steenplaat kwamen al voordat het project was afgerond iedere week en gingen samen op huisbezoek bij ouderen, twee andere gaan twee keer in de week helpen in de winkel en de keuken. Dit willen ze blijven doen. Vier deelnemers willen eens in de maand blijven komen om bij een bewoners op huisbezoek te gaan of mee te helpen in het restaurant. Een andere deelnemer heeft aangeboden om naaiklusjes te komen doen voor de bewoners.

Overall bleek dat de meeste ouderen de bezoeken erg op prijs stelden, iets wat ze ook lieten merken. Dit gaf de vrouwen het gevoel dat ze gewaardeerd werden en dat ze een bijdrage konden leveren in het welbevinden van de ouderen. Een groep van acht Marokkaanse deelnemers in Crooswijk wil daarom de ouderen in Hoppesteyn maandelijks blijven bezoeken. Vrijwilligerswerk heeft voor deze vrouwen een meerwaarde gekregen: het gevoel dat ze de samenleving iets te bieden hebben.

Een aantal vrouwen heeft tijdens het project zo de smaak te pakken gekregen dat ze graag verder willen in de zorg. Zeker zeven willen zich aanmelden voor een opleiding binnen de zorg om zo verder te komen. Ze hebben al te horen gekregen dat ze een stageplaats kunnen krijgen bij de zorginstelling waar ze actief waren tijdens Ontmoet en doe goed.

Een kleine groep vrouwen heeft tijdens het project geleerd wat de meerwaarde is van vrijwilligerswerk is maar wil het liever doen in een andere sector. Ze gaan op zoek naar vrijwilligerswerk met bijvoorbeeld kinderen. Een deelnemer die iets met administratie wil doen, heeft een vrijwilligersplaats gekregen bij de zorginstelling waar ze actief was. Ze heeft zich inmiddels ook ingeschreven voor de opleiding hiervoor.

5.2 Geluk zit in een klein hoekje

De inzet van het project Geluk zit in een klein hoekje was om vrouwen meer te betrekken bij hun eigen leefomgeving. Gezien het feit dat hun mannen vaak werken brengen zij de meeste tijd door met de kinderen in hun buurt. Niet alleen brengen ze de kinderen vaak naar school maar ook begeleiden ze de kinderen ook bij het buitenspelen.

Het PBR heeft in samenwerking met drie zelforganisaties in deelgemeente Noord de inzet van de vrouwen in hun buurt vergroot. In samenwerking met het Rode Kruis is een speciale laagdrempelige EHBO cursus opgezet: EHBO in en om het huis. Binnen deze cursus leren vrouwen wat ze moeten doen als er ongelukjes gebeuren in en rond hun huis. Ook leren ze om te kijken naar hun omgeving, hoe veilig is mijn huis, of bijvoorbeeld de buurt waar mijn kinderen buiten spelen. Hun participatie is vergroot door ze een cursus aan te bieden die een bijdrage levert aan het verbeteren van de veiligheid in hun eigen huis maar ook in hun buurt. Deze cursus betrof 3 dagdelen waarna de vrouwen een certificaat hebben gekregen. Vervolgens heeft het PBR de vrouwen verder naar participatie begeleid, zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.

De doelstellingen van dit project waren tweeledig: In de eerste plaats is het belangrijk voor de persoonlijke ontwikkeling van de vrouwen en in de tweede plaats wordt hun participatie vergroot doordat ze zich actief gaan inzetten voor de veiligheid in hun buurt. Verder draagt dit project ook bij aan de leefbaarheid in de wijk bijvoorbeeld doordat de contacten tussen de vrouwen in de buurt hechter worden

Drie groepen vrouwen van Turkse, Marokkaanse en Nederlandse afkomst hebben de cursus EHBO in en om het huis gevolgd. De dames waren woonachtig in deelgemeente Noord in Rotterdam. De groepen bestonden vooral uit moeders van kleine kinderen maar er waren ook een aantal oppasoma's vertegenwoordigd. In totaal hebben 53 vrouwen deelgenomen aan het project. Vanuit de groep van 53 vrouwen zijn 37 vrouwen actief geworden in hun eigen buurt en 3 zijn doorgestroomd naar meer vrijwilligerswerk bij het Rode Kruis. Op dit moment wordt tevens onderzocht of het mogelijk is de vrouwen aanvullende trainingen te geven zoals een volledig EHBO diploma om zo meer vrijwilligerswerk te kunnen gaan doen.

Binnen dit project hebben we samengewerkt met het Nederlandse Rode Kruis.

5.3 Richting de arbeidsmarkt begeleiden van Nuggers

Rotterdam telt naast een grote groep actieve Inwoners ook een groep (nog) niet actieve inwoners. De mensen binnen deze groep die een uitkering ontvangen worden door de gemeente gestimuleerd en ondersteund om toe te treden tot de arbeidsmarkt. Ze krijgen een opleiding of re-integratietraject aangeboden waardoor ze weer kunnen gaan participeren op de arbeidsmarkt.

Mensen die geen uitkering ontvangen omdat bijvoorbeeld de partner werkt, de zogenaamde nuggers (niet uitkerings gerechtigden) kwamen tot voor 2009 niet in aanmerking voor deze trajecten. Vanaf begin 2009 is de gemeente zich gaan inzetten om ook deze, vooral vrouwen, te motiveren om actief te worden op de arbeidsmarkt.

Het PBR heeft zich in 2009 sterk gemaakt voor het werven en motiveren van allochtone Rotterdammers om deel te nemen aan deze trajecten. Met de ondersteuning van het PBR zijn 24 allochtone Rotterdammers ingestroomd in een traject wat hun zal begeleiden naar een baan.

6 Europese projecten

Het PBR is een organisatie waarvan de wortels sterk in de stad Rotterdam verankert zitten. Soms echter wil het PBR weleens de grenzen over gaan om ook op Europees niveau bij te dragen aan de integratie en participatie van allochtonen.

In 2009 heeft het PBR in het kader van Rotterdam Europese jongerenhoofdstad een uitwisseling georganiseerd van Europese jongeren uit 5 zustersteden van Rotterdam.

Tevens heeft het PBR op uitnodiging van de afdeling SWA van SoZaWe meegedaan aan het project connections waarin in verschillende Europese steden gekeken is naar projecten die bijdragen aan het verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare groepen in de samenleving.

6.1 New European Idols

Met het project the New European Idols wilde het PBR inzicht krijgen in de waarde die jongeren hechten aan hun eigen cultureel erfgoed en wat voor invloed dit heeft op het samenleven met andere culturen. Omdat Rotterdam in 2009 jongerenhoofdstad van Europa was leek het ons een extra dimensie om te kijken naar de verschillen in beleving in de zes Europese zustersteden.

Het project was een samenwerking tussen verschillende Rotterdamse partijen, te weten: Het PBR, de Erasmus universiteit, de hogeschool Rotterdam, het Historisch museum Rotterdam en Kosmopolis Rotterdam.

De eerste fase van het project bestond uit een onderzoek door studenten van de EUR naar de beleving van cultureel erfgoed en diversiteit onder jongeren in Rotterdam en de zustersteden. Vervolgens zijn de onderzoeksresultaten door studenten vertaald naar input voor een tweedaagse conferentie en een uitwisselingsweek in december. Uit alle zustersteden was een groepje van 10 jongeren samengesteld die zullen deelnemen aan de uitwisselingsweek en zij hebben allen een portret van hun cultureel erfgoed en culturele diversiteit in hun stad gemaakt wat ze mee naar Rotterdam hebben. De uitwisselingsweek bestond uit een tweedaagse conferentie en een programma voor de jongeren waar ze geleerd hebben om culturele diversiteit als een kracht te zien.

Met het project European New Idols wilden we:

- Kennis opdoen over het belang wat Europese jongeren hechten aan hun cultureel erfgoed wat voor invloed dit heeft op hun identiteit en voor het samenleven en integreren in hun stad (waaronder Rotterdam)
- Jongeren bewust maken van welke rol cultureel erfgoed speelt in hun leven
- Een beeld krijgen van hoe jongeren hun cultureel erfgoed weergeven
- Jongeren kennis laten maken met de visie en situatie van jongeren in andere Europese steden (waaronder Rotterdam)
- Jongeren leren culturele diversiteit als een kracht te zien
- Jongeren leren projecten op te zetten voor andere jongeren over diversiteit

Alle jongerengroepen waren op woensdag 16 december in Rotterdam aangekomen. De donderdag en de vrijdag waren gereserveerd voor de conferentie over cultureel erfgoed. In deze dagen hebben de jongeren deelgenomen aan diverse workshops waarin aandacht werd besteed aan cultureel erfgoed, wat dit betekend voor jongeren, wat hun onder erfgoed bestaan en of er iets bestaat als een Europees jongeren cultureel erfgoed. Tijdens de conferentie hebben de jongeren ook zelf cultureel erfgoed gemaakt in de vorm van mode, muziek, dans, film en graffiti.

Op zaterdag zijn de jongeren met een bus op bezoek gegaan bij wat verschillende voorbeelden van cultureel erfgoed om vervolgens een middagje vrij te krijgen op de pier van Scheveningen. In de avond hebben we een echt hollands tochtje gemaakt op de pannekoekenboot, vervolgens is door de wintervaste mensen een bezoek gebracht aan de winterbios op het Hofplein.

Zondag in de middag stonden bezoeken aan 10 jongerenprojecten op het programma. Deze projecten, opgezet voor en door jongeren lieten zien hoe jongeren werken aan het versterken van jongeren en het laten zien van de kracht van diversiteit. Helaas had het weer ons deze middag in de steek gelaten. Op het moment dat we met alle jongeren aangekomen waren op de tramhalte bleek dat het complete openbaar vervoer stilgelegd werd door de sneeuwval. Het was uiteindelijk nog gelukt om twee projecten bereid te vinden om in de avond naar ons toe te komen om alsnog de presentaties te geven zodat de jongeren konden kennis maken met hun projecten.

Op maandagochtend is nog een vertegenwoordiger van een van de projecten die we zouden bezoeken langs geweest om uitleg te geven over hun project. Vervolgens stonden twee trainingen op het programma, over projectontwikkeling en het Youth in Action Programma.

In workshops hebben de jongeren met elkaar gesproken over projectideeën en mogelijkheden die ze in hun eigen steden wilden gaan ontwikkelen. De maandagavond stond in het teken van de Rotterdamse jongeren. Zij hebben in verschillende workshops hun eigen talenten aan de jongeren laten zien. De jongeren konden deelnemen aan workshops over Bollywooddansen, Tang Su Do, acteren en Breakdance.

De dinsdag is gesproken over de projectideeën die de jongeren mee naar huis gingen nemen om in hun eigen steden verder uit te werken.

Op woensdagochtend zijn de voor het laatst bij elkaar gekomen om met elkaar de week te evalueren. Na de lunch zijn de verschillende groepen weer begonnen aan de terugreis naar hun steden.

Binnen de organisatie van de uitwisselingsweek is samengewerkt met studenten van de HRO die onder begeleiding van het PBR het programma vorm gegeven hebben het ism PBR uitgevoerd.

6.2 Connections

Het project Connections - (Organisatorische benaderingen van veelvoudige uitsluiting op het stadsniveau) – richt zich op Europees niveau op het concept van sociale uitsluiting van groepen kwetsbare bewoners in de samenlevingen.

Sociale uitsluiting neemt vele verschillende vormen in elke maatschappij. Inwoners kunnen uitgesloten worden uit de samenleving op gebieden als: de arbeidsmarkt, woningmarkt, of als het hun ontbreekt aan mogelijkheden die in een samenleving gebruikelijk zijn, zoals bijvoorbeeld: geld, onderwijs, goederen of wanneer zij te maken krijgen met discriminatie of als zij belemmert worden in hun emancipatie.

In het project Connections verenigden 8 Europese steden zich om te zoeken naar succesvolle methoden om sociale uitsluiting van kwetsbaren te verminderen. Iedere stad heeft een methode uit haar stad voorgedragen als voorbeeld. Teams vanuit de verschillende steden bestaande uit een wetenschapper, een vertegenwoordiger van de gemeente en een vertegenwoordiger vanuit het maatschappelijk werk zijn bij de verschillende steden langs geweest om deze voorbeeld projecten te bekijken en te toetsen of zij daadwerkelijk een goede bijdrage leveren aan het verminderen van sociale uitsluiting.

Binnen deze projecten werd gezocht naar succesvolle partnerschappen tussen gemeente, wetenschap en maatschappelijk middenveld om sociale uitsluiting gezamenlijk en goed aan te pakken.

De bezochte projecten zijn samengebracht in een boekwerk wat op Europees niveau is aangeboden aan de beleidsmakers en wat tevens verspreid is binnen de Europese steden zodat deze hier inspiratie uit op kunnen doen om sociale uitsluiting in hun steden te verminderen.

Het PBR was vertegenwoordigt in het Rotterdam team samen met een vertegenwoordiger van het Risbo en de SWA van SoZaWe.

7 Ondersteuning Zelforganisaties

Het PBR is een vereniging met als leden vrijwillige migrantenzelforganisaties uit Rotterdam en omstreken. Het PBR is in 1981 opgericht door deze organisaties om gezamenlijk te kunnen werken aan de versterking van de organisaties en het verbeteren van de positie van de achterbannen in de samenleving.

Inmiddels is het ledenaantal PBR uitgegroeid tot meer dan 60 en zijn er contacten met daarnaast nog eens zo'n 30 niet leden van meer dan 25 verschillende etniciteiten.

Het PBR biedt deze organisaties ondersteuning bij het versterken van hun organisatie en kaderleden, bij het ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten en projecten, bij het werven van fondsen en subsidies voor hun activiteiten en bij het vinden van locaties voor hun activiteiten. Naast deze ondersteuning treedt het PBR ook op als intermediair tussen de zelforganisaties, gemeentelijke en maatschappelijke instellingen.

Met de ondersteuning richt het PBR zich vooral op de krachten van de zelforganisaties op het gebied van het bevorderen van stadsburgerschap, binding, bridging en samenwerking in de wijken en buurten van Rotterdam.

In 2009 heeft het PBR meer dan 55 organisaties ondersteunt en heeft het zelfs een speciaal ondersteuningstraject aangeboden in Schiedam voor SMS.

Ook kadertrainingen waren in 2009 een onderdeel van het ondersteuningsaanbod.

7.1 Stichting Multicultureel Schiedam (SMS)

Stichting Multicultureel Schiedam (SMS) is in het najaar 2005 opgericht. De organisatie heeft in de afgelopen jaren vele activiteiten georganiseerd, zoals sportactiviteiten voor jongeren en vrouwenactiviteiten. Met de ondersteuning van het PBR zijn in 2009 ook weer vele activiteiten gerealiseerd. Naast het organiseren van activiteiten heeft SMS in 2009 geïnvesteerd in de kwaliteit van de organisatie en is er aandacht besteed aan de belangenbehartiging van haar achterban. Het PBR heeft SMS ondersteuning geboden op het vlak van advisering en begeleiding.

Het doel van het ondersteuningstraject is het vergroten van de zelfredzaamheid van SMS, het professionaliseren van SMS, en het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden met andere zelforganisaties in Schiedam. Met de volgende subdoelstellingen:

- Bevorderen van deskundigheid van kaderleden van (aangesloten organisaties van) SMS;
- Versterken van positie van SMS als belangenbehartiger van achterban;
- Vergroten van invloed van SMS in de Schiedamse samenleving.

Het traject bestaat uit drie soorten ondersteuning:

Praktische ondersteuning: In 2009 heeft het PBR SMS ondersteund bij het opstellen en verantwoorden van de subsidieaanvraag richting de gemeente Schiedam. Ook is ondersteuning verleend bij het opstellen van projectplannen voor verschillende activiteiten en fondsenwerving hiervoor. Deze activiteiten zijn na afloop uiteraard ook verantwoord richting de fondsen. Hiernaast is er ook ondersteuning verleend bij de meidenwerkgroep. Alle communicatie-uitingen van SMS zijn gedaan in samenwerking met PBR, bijvoorbeeld flyers, brieven etc. Uiteraard is er ook ondersteuning verleend bij interne en externe communicatie met en voor organisaties binnen en buiten SMS.

Spreekuur: Het spreekuur heeft (bijna) elke week op de locatie van SMS plaatsgevonden. Tijdens het spreekuur zijn de organisaties geholpen met adviezen, aanvragen, fondsenwerving, communicatie en het schrijven van brieven. Tijdens het spreekuur heeft de consultant informatie verstrekt, geadviseerd en ondersteuning geboden.

Administratieve ondersteuning: SMS heeft nog steeds hobbels met de administratie. SMS wil graag worden blijven ondersteund op dit gebied. Bij aanvragen is altijd een verslag nodig, en een evaluatie, ook hiervoor is gebrek aan kennis en tijd. Ook hebben fondsen bepaalde criteria en voorwaarden, een administratieve medewerker kan deze voorwaarden steeds onder de aandacht brengen.

Het jaar 2009 stond ook in het teken van de Inventarisatie. Als onderdeel van een ondersteuningstraject ten aanzien van SMS heeft het PBR een inventariserend onderzoek verricht naar de positie van SMS en de zelforganisaties van en voor allochtone Schiedammers en hun onderlinge relatie. Met het inventariserend onderzoek is inzicht verkregen in:

- de functie, samenstelling, activiteiten en knelpunten van SMS en de relatie met andere organisaties
- in de wensen en behoeften van de zelf- en andere organisaties en in hun relatie met SMS.
- met de verkregen inzichten wordt de opzet en invulling van het traject nader vorm gegeven.

Door middel van de ondersteuning bij de dagelijkse gang van zaken en de ondersteuning rondom de deskundigheidsbevordering heeft het PBR de volgende resultaten bereikt:

- De deskundigheid op het gebied van fondsenwerving, projectmatig werken, de sociale kaart van Schiedam, (integratie)beleid en netwerken is vergroot;
- SMS is een bekende en betrouwbare partner op het gebied van participatie en integratie in de Schiedamse samenleving;
- SMS is in staat om in te spelen op de actualiteiten en ontwikkelingen binnen de Schiedamse samenleving;
- SMS is een geschikte vertegenwoordiger voor de belangen van haar achterban;
- Met ondersteuning van het PBR heeft SMS meer dan 12 activiteiten georganiseerd in 2009.

7.2 Zelforganisaties, spil van de wijk

Vrijwilligersorganisaties zijn op wijkniveau actief met de ondersteuning van hun achterban bij het actief worden in de samenleving. Ze spelen een belangrijke rol in het informeren, motiveren en activeren van hun achterban richting participatie.

Zij zijn de spil van hun wijk omdat ze activiteiten aanbieden vaak niet alleen voor hun eigen achterban maar ook voor de andere bewoners van de wijk zoals ontmoetingen, huiswerkbegeleiding, dialogen, voorlichtingen maar ook kinder- en sportactiviteiten.

De zelforganisaties zetten zich gebiedsgericht en vraaggestuurd in voor het bevorderen van het stadsburgerschap in de wijken

Binnen het project “Vrijwilligersorganisaties spil van de wijk” zet het PBR zich in om de vrijwilligersorganisaties bewust te maken van hun rol binnen de wijk, binnen de gebiedsgerichte aanpak van de deelgemeente en hoe ze zich het beste kunnen richten op het verbeteren van de participatie van hun achterban.

Door ondersteuning te verlenen bij het opzetten van activiteiten voor de achterban en de buurtbewoners kunnen ze effectiever hun middelen (vrijwilligers, ruimte, kennis etc.) inzetten om succesvolle activiteiten te organiseren die bijdrage aan de sociale samenhang, het welzijn en veiligheid in de wijk. PBR ondersteunt zelforganisatie in de wijk.

In 2009 heeft het PBR aan meer dan 55 organisaties van 24 verschillende etniciteiten ondersteuning geboden. Deze organisaties zijn ondersteunt bij het versterken van hun zwakke plekken, in het beter besturen van de organisatie, met het opzetten van activiteiten voor hun achterban en de buurt.

Veel organisaties zijn geholpen met het opstellen van werkplannen en het indienen en verantwoorden van aanvragen bij hun deelgemeente en fondsen. Het gaat hierbij vooral om activiteiten op het gebied van informatie, educatie, participatie, onderwijs emancipatie en kunst en cultuur e.d. die zij aanbieden aan de inwoners van hun (deel)gemeente.

Hieronder zullen we een aantal activiteiten opsommen die met de ondersteuning van het PBR gerealiseerd zijn.

- Een Vrouwenvereniging uit Rotterdam zuid viert jaarlijks een Welkom Zomerfeest met de buurt. Meer dan 250 kinderen uit de buurt zijn komen spelen op het pleintje voor de vereniging.
- Een Russische organisatie uit Rotterdam heeft een improvisatie theater voorstelling georganiseerd in Prins Alexander zodat de buurtbewoners kennis konden maken van hun satirische methode om maatschappelijke problemen bespreekbaar te maken.
- Een nieuwe vrouwenorganisatie heeft in het vrouwenhuis in Feijenoord verschillende workshops georganiseerd over inburgering, koken, de taal spreken en kennismaking om vrouwen van diverse afkomst dichter tot elkaar te brengen.
- Een jongerenorganisatie uit Zuid heeft een toneelstuk ontwikkeld over wederzijds respect, onder de naam: de kunst van respect. Ze wilden jongeren leren met respect om te gaan met mensen vanuit andere religies.
- Verschillende organisaties bieden huiswerkbegeleiding aan de jongeren en kinderen in de buurten waar ze gevestigd zijn.
- Een organisatie uit Noord heeft twee smile posters gemaakt van deelgemeente Noord. zes leerlingen van het Zadkine College hebben 50 bewoners van Rotterdam Noord geïnterviewd en geportretteerd. Van dit materiaal zijn twee verschillende ‘Smile-Posters’ ontwikkeld met de portretten en interviews welke verspreid zijn in de deelgemeente.

7.3 Kadertraining

Zoals eerder aangegeven spelen zelforganisaties een belangrijke rol bij het bevorderen van intergratie en participatie van hun achterban in de samenleving. Tevens spelen ze een belangrijke rol bij het versterken van de sociale cohesie in buurt doordat ze niet alleen activiteiten organiseren voor de eigen achterban maar voor de hele buurt.

Om deze taken goed uit te kunnen voeren is het van belang dat zelforganisaties goed op hoogte zijn van hun mogelijkheden en kansen in hun buurt. Ook is het belangrijk dat zelforganisaties en hun kaderleden voldoende op de hoogte zijn van administratieve en organisatorische aspecten van het hebben van een organisatie om zo zelfredzaam als mogelijk te kunnen opereren.

Hiertoe biedt het PBR jaarlijks kadertrainingen aan haar achterban met als doel: vrijwilligersorganisaties in Rotterdam voldoende toerusten zodat zij in staat zijn hun doelgroepen goed te bereiken en goed voor te bereiden op de komst van de WMO en ze te stimuleren tot actief burgerschap in Rotterdam

Een aantal van de aangeboden trainingen waren gericht op het versterken van de organisaties en hun bestuur en kaderleden en aantal waren specifiek gericht op het leren van bijvoorbeeld het schrijven van projectplannen en aanvragen. Met deze trainingen wil het PBR de organisaties van migranten versterken, de kaderleden leren hoe ze hun organisatie en administratie beter in kunnen richten en hoe ze zelfstandig activiteiten op kunnen zetten en uitvoeren.

De volgende trainingen hebben plaatsgevonden in 2009:

Projectplan schrijven:

Om fondsen te kunnen werven voor een project is het van groot belang om een goed projectplan te schrijven waarin duidelijk omschreven wordt wat een organisatie wil doen, hoe dat te gaan doen, wat de doelen zijn maar ook wat met het project bereikt zal worden. Tijdens de training hebben de aanwezigen geleerd een projectplan te schrijven.

Fondsenwerving

Voor de meeste vrijwilligersorganisaties is fondsenwerving de belangrijkste bron om activiteiten mogelijk te maken. Tijdens deze training hebben de organisaties een rondleiding gekregen in de wondere wereld van het fondsenwerven en hebben ze geleerd ze waar ze op moeten letten bij fondsenwerven.

Werkplan schrijven

Het maken van een goed werkplan en jaarverslag is belangrijk voor organisaties die in aanmerking willen komen voor subsidies van fondsen en gemeentelijke instellingen. Het is het visite kaartje van de organisaties. Er is uitleg geven over hoe werkplan en jaarverslag gemaakt worden en waar je ze voor nodig hebt.

Onderhandelen

Vrijwilligers komen steeds vaker in posities waarbij ze in gesprek gaan met overheidsinstellingen, welzijnsinstellingen of fondsen om dingen te regelen of bespreken voor hun organisaties. Het is niet makkelijk om in zo'n gesprek duidelijk te krijgen wat je wilt en dit ook over te brengen op de ander. Tijdens de training onderhandelen hebben vrijwilligers de basis van het onderhandelen en verschillende technieken meegekregen om zo'n gesprek beter aan te kunnen pakken

BHV herhaling

De mensen die een BHV diploma hebben komen 1 keer per jaar op herhaling. Tijdens deze herhaling is de belangrijkste stof herhaald en worden de praktijkhandelingen geoefend

8 Beleid beïnvloeding en belangenbehartiging

Beleidsbeïnvloeding en belangenbehartiging zijn van oudsher belangrijke onderdelen van het werk van het PBR. Het PBR is opgericht als organisatie met als een van de belangrijkste doelen het behartigen van de belangen van migranten in de Nederlandse samenleving. In de eerste jaren dat het PBR bestond was het PBR vooral een actie organisatie. Er werd opgekomen voor de belangen rondom gelijke rechten, verblijfsvergunningen en tegen discriminatie.

Anno 2009 zijn de actie jaren wel voorbij maar nog steeds is belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding erg belangrijk voor het PBR.

Het PBR volgt het gemeentelijke en landelijke beleid waar het allochtonen aan gaat en reageert hier regelmatig op. Ook zetten we ons in om de knelpunten van migranten in de samenleving over te brengen naar de overheid en het maatschappelijk middenveld.

Tevens neemt het PBR deel aan stedelijke overlegorganen om ook daar de stem van de migranten naar voren te brengen.

8.1 Beleidbeïnvloeding

Het PBR is reeds vele jaren een gewaardeerd adviseur van zowel ambtenaren als het maatschappelijk middenveld waar het de situatie van allochtonen aangaat. Maatschappelijke organisaties benaderen het PBR vaak om hun te adviseren over de projecten en activiteiten die ze ontwikkelen en de invloed die deze hebben op de ontwikkeling van kwetsbare groepen in de samenleving. Het PBR adviseert hun over de bereikbaarheid en het effect van de activiteiten op deze groepen en ondersteunt de organisaties om de rol van kwetsbare groepen binnen de activiteiten veilig te stellen. Het PBR betreft kwetsbare groepen bij het ontwikkelingsproces en zet haar eigen kaderleden of het E-team in om een brug te slaan naar de kwetsbare groepen.

In 2009 is het PBR op verschillende terreinen actief geweest om beleid te beïnvloeden.

Diverse instellingen zoals GGD, inburgeringaanbieders en andere maatschappelijke instellingen zijn geadviseerd over het bereiken en betrekken van allochtonen bij hun beleid. Extra aandacht hierin is besteed het terugdringen van de perinatale sterfte onder de allochtone doelgroepen en het beter afstemmen van het cursusaanbod van onderwijsinstellingen op de behoeften van allochtone Rotterdammers.

Het PBR heeft reacties gezonden aan de gemeente op verschillende door hun ontwikkelde beleidsstukken waaronder het recent gepubliceerde nieuwe sociale beleid: De kracht van Rotterdam. Een reactie is uitgebracht over de situatie en vooral de reacties uit de politiek over de situatie rondom het vertrek van dhr. Ramadan.

Tevens heeft het PBR een adviserende rol gespeeld in het komen tot vrouwenhuizen in de verschillende deelgemeenten. We hebben de ambtenaren die bezig zijn met de ontwikkeling van de vrouwenhuizen geadviseerd over het bereiken van de kwetsbare doelgroepen en om te komen tot een activiteiten aanbod wat past bij de wensen en knelpunten van de vrouwen.

In het kader van de WMO is het PBR betrokken geweest bij het organiseren van verschillende expertmeetings en conferenties vanuit het stedelijke WMO platform.

Naast deze directe beïnvloeding van het beleid heeft het PBR in 2009 ook diverse conferenties bijgewoond over o.a. inburgering, emancipatie, huiselijk geweld en jeugdbeleid.

Het doel van het beïnvloeden van beleid is: invloed uitoefenen op beleid ter gunste van rotterdammers, advisering van het maatschappelijk middenveld ten gunste van het ontwikkelen van projecten en activiteiten die de positie van Rotterdammers verbeteren en versterking van het beleid ten aanzien van allochtonen door advisering van ambtenaren op zowel gemeentelijk als deelgemeentelijk niveau.

8.2 Stedelijke overleg organen

Het PBR neemt deel aan verschillende stedelijke overleg organen over o.a.: onderwijs, armoede, WMO, vrijwilligersbelangen en ouderen. Binnen deze overleggen wordt gezocht naar knelpunten, oplossingen hiervoor en een gezamenlijke visie en afstemming in activiteiten om het beleid van de gemeente uit te werken naar de praktijk.

De overlegorganen waarin het PBR in 2009 actief heeft geparticipeerd zijn; Werkgroep Onderwijs Migranten (WOM), Rosa, Werkgroep Eergerelateerd Geweld, de Groep van 4 (4M), Rotterdam Verkeert, het Platform Ouderen en het Platform WMO, het strategisch beraad en InZet. Door de overlegorganen/ werkgroepen wordt gezamenlijk beleid geformuleerd, worden activiteiten georganiseerd en wordt beleid beïnvloed. Zo heeft het PBR vanuit Rotterdam Verkeert meegedaan aan het Roze ontbijt en is in InZet deelgenomen aan het vrijwilligersontbijt en de vrijwilligersspelden. PBR wordt ook vaak door de leden van de verschillende samenwerkingsverbanden benaderd voor advies/ samenwerking bij vraagstukken rondom allochtonen.

De 4M neemt binnen deze overlegorganen een speciale plaats in. De 4M bestaat uit een samenwerkingsverband tussen het PBR, stichting Avanco, stichting Spirit, stichting SVOR en de SWA. Deze samenwerking is in 2007 van start gegaan en begint mede op aandrang van de gemeente steeds meer vorm te krijgen.

In 2009 is intensief met de partners gekeken naar mogelijke vormen van verdergaande samenwerking en eind 2009 heeft de 4M als geheel de meldcode Huiselijk geweld ondertekend en is ook een eerste gezamenlijke project rondom huiselijk geweld van start gegaan.

In 2009 is het PBR toegetreden tot Dwars, een academische werkplaats voor diversiteit in jeugdbeleid. Het realiseren van de regionale academische werkplaats is een onderdeel van het programma Diversiteit in het Jeugdbeleid. Het programma wordt uitgevoerd in opdracht van het programmaministerie van Jeugd en Gezin en het ministerie voor Wonen, Wijken en intergratie. Centraal in het programma staat het eerder en beter bereiken van migrantenkinderen en hun ouders met (preventief) jeugdbeleid. Doel van de academische werkplaatsen is samen met migrantenjeugd, hun ouders en professionals kennis en vakmanschap te ontwikkelen. Academische werkplaatsen worden ingezet om de krachten van ervaringen uit de praktijk en wetenschappelijk onderzoek te bundelen. Kennisinstituten, universiteiten en/of hogescholen werken samen met gemeenten, praktijkinstellingen voor zorg en welzijn, en migranten- en jeugdorganisaties om de gestelde doelen te realiseren.